

Briselē, 7.9.2016.
COM(2016) 557 final

2016/0265 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 99/2013 par Eiropas statistikas programmu 2013.—2017. gadam, pagarinot to līdz 2018.—2020. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

{SWD(2016) 287 final}

{SWD(2016) 288 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Eiropas Savienība saskaras ar problēmām daudzās politikas jomās, un pieprasījums pēc Eiropas statistikas datiem¹ pastāvīgi ir liels. ES politikas īstenošana un uzraudzība balstās uz salīdzināmu un kvalitatīvu statistikas informāciju par ekonomiku, sociālo un vides situāciju ES un tās komponentiem valstu un reģionu līmenī. Eiropas statistika ir arī absolūti nepieciešama, lai nodrošinātu, ka sabiedrība izprot Eiropu un pilsoņi var piedalīties demokrātiskajā procesā un diskutēt par ES tagadni un nākotni.

Lai nodrošinātu informāciju, kuras nepieciešamība izriet no Komisijas 10 politiskajām prioritātēm², ir steidzami jānovērš tas, ka par vairākām jomām trūkst statistikas dati. Turklāt ir nekavējoties jāuzlabo dažu Eiropas statistikas datu savlaicīgums, lai tie nodrošinātu aktuālāku informāciju, kas nepieciešama saistībā ar Eiropas pusgada īstenošanu.

Lai gan valstu statistikas sistēmās ir veikti būtiski pasākumi, lai ar 2013.—2017. gada ESP atbalstu modernizētu to statistikas sagatavošanas metodes, pašreizējā statistikas sagatavošanas infrastruktūra joprojām nav pietiekami elastīga, lai sniegtu jaunu statistiku tad, kad tā ir vajadzīga, vienlaikus ierobežojot ar to saistītās izmaksas un administratīvo slogu. Saglabājoties esošajai situācijai, Eiropas Statistikas sistēma (ESS) nespēs apmierināt augošo pieprasījumu pēc statistikas vai vajadzību pēc statistikas ātrākas pieejamības, un tādējādi tiks apdraudēta Eiropas statistikas atbilstība.

Ņemot vērā iepriekš minēto, šā priekšlikuma mērķis ir pagarināt ESP, aptverot 2018.—2020. gada laikposmu, un sniegt finansiālu atbalstu, ka ESS ir vajadzīgs, lai spētu:

- sniegt augstas kvalitātes statistikas informāciju un novērst vissteidzamākos statistikas datu iztrūkumus, koncentrējoties uz vairākām prioritārajām jomām, kas atspoguļo Komisijas 10 politiskās prioritātes;
- veidot pastāvīgas spējas, kas nepieciešamas, lai ātrāk reaģētu uz jaunām vajadzībām un pielāgotu statistikas infrastruktūru jaunu datu avotu izmantošanai; un
- nostiprināt partnerību ESS un ārpus tās, lai vēl vairāk uzlabotu produktivitāti un nodrošinātu ESS vadošo nozīmi oficiālajā statistikā pasaulē.

Priekšlikuma vistiešāk skartās puses būs statistikas lietotāji (piem., politikas veidotāji, plašsaziņas līdzekļi un pētnieki), statistikas sagatavotāji (valstu statistikas iestādes (VSI) un citas valstu iestādes) un respondenti (mājsaimniecības un uzņēmumi).

Tā kā ESP ir horizontāla iniciatīva, tā nav daļa no Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*).

¹ Tiesiskais regulējums Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai ir noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 11. marta Regulā (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienų Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienų statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienų Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

² https://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines_en.pdf.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Regulas (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku 13. pantā noteikts, ka "Eiropas Statistikas programma ir pamats Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, un tā nosaka galvenās paredzēto darbību jomas un mērķus uz laiku, kas atbilst daudzgadu finanšu shēmas laikposmam." ESP ir izklāstīts Eiropas statistikas satvars un prioritātes programmas darbības laikā, kā arī budžets šim laikposmam. *Eurostat* gada darba programmu pamatā ir daudzgadu ESP. Pašreizējā ESP, kā izklāstīts Regulā (ES) Nr. 99/2013 un kura attiecas uz laikposmu no 2013. līdz 2017. gadam, ir astotā šāda veida programma.

Šīs iniciatīvas mērķis ir izveidot tiesisko regulējumu attiecībā uz ESP daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2007.–2013. gadam darbības laiku.

Regulas (EK) Nr. 223/2009 14. pantā paredzēts, ka ESP ir jāīsteno, "veicot atsevišķas statistikas darbības", kā nolemj:

- Eiropas Parlaments un Padome;
- īpašos apstākļos Komisija vai
- ESS nolīgumos starp VSI vai citām valsts iestādēm un Komisiju (*Eurostat*).

Šis priekšlikums neattiecas uz "citu statistiku", kā definēts Komisijas Lēmumā 2012/504/ES³, kura nav Eiropas statistika un kas ir noteikta *Eurostat* vadītajā plānošanas un koordinēšanas darbā.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Galvenais Eiropas statistikas uzdevums ir Eiropas politikas pasākumu izstrādes, uzraudzības un novērtēšanas pamatošana ar ticamu, objektīvu, salīdzināmu un saskanīgu statistikas informāciju.

Pašreizējais priekšlikums palīdzēs īstenot 10 politiskās prioritātes Komisijas Programmā nodarbinātībai, izaugsmei, taisnīgumam un demokrātiskām pārmaiņām un saistībā ar citām Savienības politikas jomām, piemēram, Eiropas pusgadu, stratēģiju "Eiropa 2020" gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei un Eiropas Enerģētikas savienību. Vajadzība pēc politiskas reakcijas uz dziļo ekonomikas krīzi un tās sociālajām sekām ir palielinājusi pieprasījumu pēc labākas ekonomikas un sociālās politikas, kas pamatota ar uzticamiem un salīdzināmiem datiem. Uz datiem balstītiem lēmumiem ir īpaši svarīga nozīme ES politikas veikspējas pārvaldībā. Padome vairākkārt — un pēdējo reizi *ECOFIN* Padomes 2015. gada 8. decembra secinājumos — ir uzsvērusi, cik būtiska nozīme politikas veidošanā ir oficiālajai statistikai.

Jo īpaši šī iniciatīva balstītu Savienības politiku šādās jomās:

- atbilstīgi galvenajām prioritātēm attiecībā uz izaugsmi un darbvietu radīšanu, prasmēm, mobilitāti un nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanu sociālajiem rādītājiem būtu jāpalīdz stiprināt ES sociālo dimensiju, Eiropas monetāro savienību un makroekonomikas politikas sociālās ietekmes analīzi;
- lai atbalstītu prioritāti "nodarbinātības, izaugsmes un ieguldījumu veicināšana", ir vajadzīgs papildu statistikas darbs, analizējot tehnoloģisko pārmaiņu un inovāciju

³ Komisijas 2012. gada 17. septembra Lēmums 2012/504/ES par *Eurostat* (OV L251, 18.9.2012., 49. lpp.).

ietekmi uz izaugsmi un nodarbinātību un ieviešot aprites ekonomikas uzraudzības sistēmu;

- lai nodrošinātu labākus statistikas datus "Eiropas enerģētikas savienībai", ir vajadzīgi detalizētāki dati par enerģijas patēriņu un labākas agrīnās aplēses par enerģijas bilancēm;
- statistika par tiešsaistes pārrobežu tirdzniecību, kas nepieciešama saistībā ar "digitālā vienotā tirgus" prioritāti. Jo īpaši ir vajadzīga detalizētāka informācija par piekļuvi pakalpojumiem, ko sniedz starpnieki satura izplatīšanā, par uzticēšanos tiešsaistes platformām un starpniekiem un par šķēršļiem, ar ko saskaras mājsaimniecības, veicot pārrobežu pirkumus;
- atbalstot prioritāti "dziļāka un taisnīgāka ekonomiskā un monetārā savienība", dalībvalstu strukturālo reformu novērtēšanā arvien būtiskāks kļūst saskaņotais mājokļu cenu indekss un attiecīgā statistika. Rezultātā lietotāji aicina veikt turpmākus centienus, lai paplašinātu reformu tvērumu un uzlabotu kvalitāti; un
- lai "nostiprinātu ES kā pasaules mēroga dalībnieka nozīmi" un saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, statistikai būtu jāpalīdz ES vadīt un uzraudzīt savas ārējās politikas un palīdzības programmu ietekmi un sniegt ieguldījumu labas pārvaldības un demokrātisku debašu veidošanai partnervalstīs.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Līgumā paredzētais priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 338. pants, saskaņā ar kuru Eiropas Parlaments un Padome var veikt pasākumus statistikas sagatavošanai, ja tas vajadzīgs Savienības darbībām. Minētajā pantā izklāstītas prasības attiecībā uz Eiropas statistikas sagatavošanu un prasīta atbilstība taisnīguma, ticamības, zinātniskās neatkarības, izmaksu lietderības un statistiskās konfidencialitātes standartam.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl priekšlikums nav ES ekskluzīvā kompetencē. Kompetenču sadalījumu starp ES un dalībvalstīm pamato nepieciešamība nodrošināt kvalitatīvu un salīdzināmu ES politikas pamatā esošo statistiku un transnacionālais raksturs, kāds piemīt daudziem statistikas aspektiem kopumā un Eiropas statistikas datiem jo īpaši. Tādēļ tikai saskaņota pieeja, lai izstrādātu, sagatavotu un izplatītu Eiropas statistiku, — kā tas ir paredzēts ESP, — garantē ES darbībām būtiskas statistikas vajadzīgo saskaņotību un salīdzināmību.

Ierosinātās rīcības mērķi, proti, izstrādāt, sagatavot un izplatīt Eiropas statistiku saskaņā ar ESP, kuras darbības laiks pagarināts līdz 2018.—2020. gadam, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un tāpēc tas ir labāk sasniedzams Savienības līmenī, pamatojoties uz ES tiesību aktu, kas nodrošina nepieciešamo statistikas informācijas salīdzināmību Eiropas līmenī visās statistikas jomās, uz kurām attiecas šis tiesību akts. Pašu datu vākšanu var veikt dalībvalstīs.

• Proporcionalitāte

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Saskaņā ar proporcionalitātes principu priekšlikums regulai nosaka minimālas prasības, lai sasniegtu mērķi un nepārsniegtu šim nolūkam nepieciešamo. Ierosinātās pagarinātās programmas konkrētie mērķi ir tādi paši kā pašreizējās (2013.—2017. gada) programmas mērķi. To sīkāks apraksts un plānojams ir iekļauts Komisijas statistikas gada darba programmās, kas tiek sagatavotas ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un pieņemtas, ņemot vērā ESS komitejas atzinumu. Jaunas statistikas prasības, kas ietekmē dalībvalstis, tiks sagatavotas, laikus un nepastarpināti iesaistoties dalībvalstīm.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: regula.

Priekšlikuma mērķis ir grozīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 99/2013 par Eiropas statistikas programmu 2013.—2017. gadam⁴, pagarinot to līdz 2018.—2020. gadam.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi/spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Kopienas statistikas programmas 2008.—2012. gadam novērtējums, ESP (2013.—2017.) vidusposma novērtējums⁵ un galīgais novērtējums par Eiropas uzņēmējdarbības un tirdzniecības statistikas modernizācijas programmu (*MEETS*) ir rūpīgi izanalizēti.

2013.—2017. gada programmas vidusposma novērtējumā secināts, ka programma kopumā tiek labi īstenota un ka notiek sekmīga virzība uz to, lai sasniegtu 17 no 23 detalizētajiem mērķiem. EKP sniedz labu ES pievienoto vērtību, darbojas efektīvi, atbilst lietotāju vajadzībām un ir saskaņā ar pārējām statistikas programmām. Piemēram, pāreja uz jaunām statistikas sagatavošanas metodēm palīdz piemērot ESS izmantotās pieejas. Novērtējuma rezultātā ir izvirzīti trīs ieteikumi ESP īstenošanas vadībai un turpmākai optimizēšanai:

- īpašu uzmanību pievērst mērķiem, saistībā ar kuriem ir konstatētas problēmas;
- nodrošināt pietiekamus resursus, lai saglabātu nepieciešamo ieguldījumu līmeni Eiropas statistikas sagatavošanas modernizācijai, un
- apzināt un īstenot ES līmeņa projektus, kuri spēj sniegt maksimālu ES pievienoto vērtību.

Minētie ieteikumi tika rūpīgi analizēti un ņemti vērā šajā priekšlikumā.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Stratēģija, lai apspriestos par priekšlikumu pagarināt 2013.—2017. gada ESP, tika sagatavota agrīnā posmā, lai iegūtu informāciju un atzinumus no iespējami daudzām ieinteresētajām personām. Šajā kontekstā un pamatojoties uz intensīvām konsultācijām ar dažādām ieinteresēto personu grupām, sākot no 2014. gada, *Eurostat* ierosināja visaptverošu pieeju attiecībā uz apspriešanos ar ieinteresētajām personām saistībā ar ietekmes novērtējumu.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 15. janvāra Regula (ES) Nr. 99/2013 par Eiropas statistikas programmu 2013.—2017. gadam (OV L 39, 9.2.2013., 12. lpp.).

⁵ Komisijas Ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas statistikas programmas 2013.—2017. gadam īstenošanu, COM(2015) 309 final, <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/EN/1-2015-309-EN-F1-1.PDF>.

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām notika saskaņā ar stratēģiju un vispārīgajiem principiem un minimālajiem standartiem, ko Komisija noteikusi savās pamatnostādnēs par apspriešanos ar ieinteresētajām personām. Stratēģijas galvenie elementi bija vairākas mērķorientētas apspriešanās ar galvenajām ieinteresētajām personām un sabiedriskā apspriešana⁶, lai nodrošinātu, ka visām ieinteresētajām personām tikusi dota iespēja paust savu viedokli.

Tā kā pašreizējā 2013.—2017. gada ESP ir sagatavota 2010.—2011. gadā, tika uzskatīts, ka ir svarīgi saņemt ieinteresēto personu viedokļus, lai apzinātu pa šo laiku notikušās pārmaiņas, kas būtu jāņem vērā saistībā ar programmas pagarināšanu. Tās ietvēra politiskās, ekonomiskās un sociālās pārmaiņas un norises tehnoloģiju, statistikas un metodoloģijas jomā. Tika veikts novērtējums par Eiropas statistikas prioritātēm līdz 2020. gadam, raugoties jo īpaši no lietotāju viedokļa. Visbeidzot, tika pieprasīta informācija par ierosināto darbību ietekmi uz statistikas lietotājiem un sagatavotājiem un uz respondentiem (jo īpaši uzņēmumiem) un apzinātas grūtības, kuras būtu jāpārvar, lai tās īstenotu. Apspriedēs pievērsa uzmanību arī dažādo politisko risinājumu ietekmei uz ESP pagarināšanu.

Apspriešanās stratēģijā tika apzinātas un kartētas ieinteresēto personu kategorijas un grupas, lai visas būtu pietiekami aptvertas. Tās ietvēra Eiropas statistikas institucionālos un neinstitucionālos lietotājus, statistikas sagatavotājus (VSI un CVI), apsekojumu respondentus (uzņēmumus un mājsaimniecības) un sabiedrību kopumā. Plašas apspriešanās ar dažādām ieinteresēto personu kategorijām, kuras sākās 2014. gadā un turpinājās visu 2015. gadu, ietvēra:

- Eiropas statistikas lietotāju un ieinteresēto personu konferenci;
- apspriešanos ar Komisijas ģenerāldirektorātiem;
- apspriešanos ar statistikas sagatavotājiem/VSI; un
- sabiedrisko apspriešanu, kas koncentrējās uz pārmaiņām vispārējos apstākļos kopumā, kuras varētu ietekmēt 2018.—2020. gada ESP prioritātes, un uz dažādo risinājumu ietekmi.

Turklāt Komisija gan ESP sagatavošanas sākumposmā⁷, gan pastāvīgi apspriedās ar Eiropas Statistikas padomdevēju komiteju, kas pārstāv lietotājus un respondentus Eiropas līmenī un kuras locekļi ir atzīti eksperti statistikas jomā. Komiteja norādīja, ka pastāv skaidra vajadzība samazināt slogu respondentiem, uzlabot savlaicīgumu un ietvert jaunus ārpus ESS esošus datu avotus, un nodrošināt atbilstošus resursus jaunu politikas pasākumu statistiskai mērīšanai.

Papildus apspriešanās ar neatkarīgiem ekspertiem Komisija ir veikusi iekšēju novērtējumu par savām statistikas vajadzībām, norādot, ka uz 2018.—2020. gadu pagarinātajā darbības termiņa laikā šīs prasības netiks samazinātas. Būtu jā saglabā pašreizējais statistikas informācijas līmenis, kas ir svarīgs politikas izstrādei, analīzei un uzraudzībai. Būtu jānovērš datu iztrūkumi, jārīkojas atbilstīgi jaunajām vajadzībām dažās konkrētās politikas jomās un jānodrošina savlaicīgāki dati un papildu ģeogrāfiskais dalījums. Vairākumā gadījumu jaunās vajadzības ir saistītas ar 10 politiskajām prioritātēm, kas izklāstītas Komisijas Politikas pamatnostādnēs 2014.—2019. gadam. Turklāt ir nepieciešams efektīvāk izmantot jaunus datu avotus (piemēram, "lielos datus"), kas varētu radīt efektivitātes pieaugumu ilgtermiņā.

⁶ Šīs apspriešanās notika, izmantojot "Jūsu balss Eiropā" tiešsaistes platformu laikā no 2015. gada 15. oktobra līdz 23. jūlijam, un tika izziņotas ar Eurostat saziņas kanālu un VSI starpniecību.

⁷ Kā to prasa Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 11. marta Lēmums Nr. 234/2008/EK, ar ko izveido Eiropas Statistikas padomdevēju komiteju un atceļ Padomes Lēmumu 91/116/EEK (OV L 73, 15.3.2008., 13. lpp.).

Konkrētas jomas, kuras jāpilnveido, ir sociālā (tostarp statistika migrācijas, veselības un dzimumu jomā) un uzņēmējdarbības statistika. Izmaiņas Eiropas enerģijas tirgus modelī rada nepieciešamību racionalizēt enerģētikas statistiku, lai nodrošinātu savlaicīgus, salīdzināmus un pietiekami sīkus datus saistībā ar Enerģētikas savienību un klimata politiku.

Analīze par dažādu ieinteresēto personu grupu atsauksmēm atklāja būtisku atšķirību:

- lietotāji pieprasa statistikas produktu iespējami augstu kvalitāti — citstarp arī atbilstības, savlaicīguma, aptvēruma un salīdzināmības ziņā —, savukārt
- statistikas sagatavotāji ierobežoto resursu dēļ saskaras ar virkni problēmu pieprasījuma apmierināšanas ziņā.

Visas grupas norādīja, ka jāturpina modernizēt statistikas sagatavošanas procesu.

Apspriedēs ar ieinteresētajām personām gūtie rezultāti tika rūpīgi izpētīti un ņemti vērā ietekmes novērtējuma ietvaros veiktajā politikas risinājumu analīzē. Vēlamajam politikas risinājumam, kā izklāstīts priekšlikumā, būtu vislielākā ietekme uz spēju ātrāk sagatavot datus, kas ir būtiski, lai apmierinātu lietotāju pamatvajadzības. Priekšlikumā ir iekļauti arī jauni pasākumi, lai uzlabotu sociālās un enerģētikas statistikas atbilstību un savlaicīgumu un jaunu datu avotu, tostarp "lielo datu", izmantošanu. Uzsvars tiek likts uz modernizācijas projektiem, lai uzlabotu statistikas sagatavošanas sistēmu elastīgumu un samazinātu ilgtermiņa izmaksas statistikas sagatavotājiem un administratīvo slogu respondentiem.

• **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas

• **Ietekmes novērtējums**

Šim priekšlikumam tika veikts ietekmes novērtējums⁸. Regulējuma kontroles padome 2016. gada 18. martā sniedza labvēlīgu atzinumu par ietekmes novērtējuma ziņojumu.

Tā kā daudzgadu ESP izveides prasība ir paredzēta Regulas (EK) Nr. 223/2009 13. panta 1. punktā, ietekmes novērtējumā tika izsvērts jautājums nevis par to, vai pagarināt ESP, bet gan par to, kā to vislabāk izdarīt. Tā kā saskaņā ar priekšlikumu tiek pagarināta pašreizējā (2013.—2017. g.) ESP, attiecībā uz visiem politikas risinājumiem 2018.—2020. gada programmai tika pārņemti šādi spēkā esošie konkrētie mērķi:

- mērķis Nr. 1: nodrošināt kvalitatīvu statistikas informāciju, kas nepieciešama, lai izstrādātu, uzraudzītu un novērtētu ES politikas pasākumus, un kas atbilstu plaša lietotāju loka vajadzībām;
- mērķis Nr. 2: ieviest jaunas Eiropas statistikas sagatavošanas metodes ar mērķi uzlabot efektivitāti un kvalitāti;
- mērķis Nr. 3: nostiprināt partnerību Eiropas Statistikas sistēmas ietvaros un ārpus tās, lai vēl vairāk palielinātu produktivitāti un ESS pasaules mērogā vadošo lomu attiecībā uz oficiālo statistiku.

Tika izskatīti šādi politikas risinājumi:

⁸ Komisijas dienestu darba dokuments, ietekmes novērtējums, kas pievienots priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 99/2013 par Eiropas statistikas programmu 2013.—2017. gadam, pagarinot to līdz 2018.—2020. gadam.

1. risinājums. Tā pati ESP (2013—2017) tiek pagarināta līdz 2018.—2020. gadam (pamata scenārijs)

Šī iespēja tika uzskatīta par pamata scenāriju, ar kuru salīdzināt citus risinājumus. Saskaņā ar to nav paredzētas izmaiņas attiecībā uz plānoto statistiku (1. mērķis), statistikas infrastruktūras pielāgošanu (2. mērķis) vai partnerībām (3. mērķis).

2. risinājums. Pašreizējās ESP pagarināšana, veicot pielāgojumus

Šis risinājums paredz programmu 2018.—2020. gadam, kurā tiks saglabāta pašreizējās programmas struktūra, ņemot vērā iespējamās veidus, kā izmantot "lielo datu" potenciālu statistikas sagatavošanai, ESS redzējumu 2020. gadam un lietotāju jaunās vajadzības.

Rezultātā notiktu izmaiņas gan programmas saturā, gan budžetā. Zināmā mērā var arī uzskatīt, ka tiek mainīta darbības joma, jo īpaši, ņemot vērā iespējamo prioritāšu pārskatīšanu attiecībā uz līdz šim piedāvātajiem statistikas rezultātiem.

2.a risinājums. Pašreizējās ESP grozījumi un samazināts gada budžets

Šis variants sākotnēji tika izskatīts, taču noraidīts jau sākumposmā, jo ar to netiek pietiekami risinātas konstatētās problēmas. Tas nozīmētu ievērojami samazināt sīki izstrādātā mērķa "statistika dažādu vajadzībai apmierināšanai un efektivitātes uzlabošana" vērienīgumu, jo īpaši attiecībā uz mērķi "jauni datu avoti" (bez ieguldījumiem "lielajos datos"), un kaitētu datu savlaicīgumam un atbilstībai.

VSI apspriešanās konstatēja, ka šis risinājums visās dalībvalstīs atbilstu 2. mērķa prasībām daudz mazāk, nekā tiek sagaidīts. Iespējams, ka dažās valstīs modernizācijas projekts netiktu īstenots. Tā kā darbības, kas saistītas ar ESS redzējuma 2020. gadam īstenošanu, ir atkarīgas no ESS finansējuma, bez pietiekama budžeta atbalsta tās būtu nopietni apdraudētas. Tika uzsvērtas ar "lielajiem datiem" saistītās izmaksas (IT infrastruktūra, labākas prasmes IT, statistikas un citās jomās) un izmaiņas saistībā ar atklātajiem datiem.

2.b risinājums. Programmas grozījumi, tostarp uzlaboti statistikas rezultāti, lai statistikas sagatavošanu padarītu atbilstīgu Komisijas 10 politiskajām prioritātēm, līdzsvarojot ar prioritāšu stingru pārskatīšanu (tāds pats gada budžets kā pašreizējai ESP)

Šis risinājums būtu saistīts ar līdz šim piedāvāto statistikas rezultātu prioritāšu būtisku pārskatīšanu, lai veicinātu statistikas uzlabošanu (jo īpaši attiecībā uz savlaicīgumu) atbilstīgi vissteidzamākajām lietotāju vajadzībām, it sevišķi saistībā ar statistiku par nevienlīdzību, nabadzību un materiālo nenodrošinātību, enerģētiku un vidi. Lai pavērtu iespējas jauno darbību veikšanai, dažas šobrīd notiekošās datu vākšanas būtu ievērojami jāsamazina apjoma un tvēruma ziņā (samazināts informācijas apjoms, ģeogrāfiskie dalījumi vai periodiskums). Līdz šim piedāvāto statistikas rezultātu iespējamā samazināšana būtu balstīta uz analīzi par šīs statistikas sagatavošanas izmaksām un salīdzinošajām priekšrocībām.

2.c variants. Programmas grozījumi — tostarp jauni piedāvātie statistikas rezultāti, lai padarītu statistikas sagatavošanu atbilstīgu Komisijas 10 politiskajām prioritātēm, — kurus papildina nozīmīgas iniciatīvas, lai samazinātu slogu respondentiem un izmaksas VSI, un palielināts gada budžets

Šis risinājums papildus saskaņā ar pašreizējo programmu piedāvātajiem statistikas rezultātiem paredz šādus jaunus statistikas rezultātus vai uzlabojumus (1. mērķis), ņemot vērā jaunas lietotāju vajadzības:

- savlaicīgāki dati par cilvēku nevienlīdzību, nabadzību un materiālo nenodrošinātību Eiropā (ieskaitot ātros novērtējumus);
- vairāk un savlaicīgāka enerģētikas statistika (energoefektivitāte, energoapgādes drošība, atjaunojamie energoresursi, patēriņš, cenas utt.);
- uzlabota vides datu kvalitāte un savlaicīgums, lai atbalstītu klimata pārmaiņu politiku un aprites ekonomiku;
- saistībā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem gūto panākumu izvērtēšana;
- atbalsts tehnoloģisko pārmaiņu un e-komercijas virzītājspēkiem;
- ikgadējo iedzīvotāju skaita prognožu sagatavošanas uzlabošana;
- mājokļu cenu statistikas paplašināšana;
- pakalpojumu nozares statistikas tvēruma paplašināšana un
- globalizācijas skaitliska mērīšana.

Tas ietvertu arī jaunus ieguldījumus statistikas infrastruktūrā saskaņā ar 2. mērķi, galveno uzmanību pievēršot šādām jomām:

- izpētes darbs turpmākam ES sociālajam apsekojumam, lai būtiski palielinātu sociālo rādītāju elastīgumu, nodrošinot savlaicīgāku reaģēšanu uz jaunām lietotāju vajadzībām;
- statistika pēc pieprasījuma un izplatīšana kā pakalpojums — spēju palielināšana, lai sniegtu vairāk un labākus datu analīzes pakalpojumus un produktus ES politikas atbalstīšanai, izstrādei un uzraudzībai, jo īpaši konkurētspējas, aprites ekonomikas, lauksaimniecības un pārtikas politikas, un reģionālās attīstības jomās;
- modernizācija, tostarp jaunu avotu izmantošana — digitālās attīstības potenciāla izmantošana, jo īpaši attiecībā uz jaunu datu avotu ("lielie dati", "lietu internets") apgūšanu, un
- pamata infrastruktūra un izmēģinājuma projekti modernizācijai — Eiropas statistikas infrastruktūras stiprināšana ar projektiem, kuri balstās uz pieredzi saistībā ar Eiropas sadarbībspējīgu statistisko uzņēmumu reģistru sistēmu (Eurogrupas reģistrs) un "Skaitīšanas centru" (*Census hub*). Jaunu metodisko līdzekļu un IT rīku izstrāde un to kopīga izmantošana statistikas iestādēs un administratīvo datu sasaistes metožu plašākas izmantošanas nodrošināšana.

3. risinājums. Divas atsevišķas programmas

Šis risinājums līdzinās 2.b risinājumam mērķu un plānoto pasākumu ziņā, bet lielāks uzsvars tajā tiek likts uz cita veida darba organizāciju — divās dažādās programmās, no kurām viena attiektos tikai uz modernizāciju:

- pašreizējās ESP pagarināšana, aptverot 2018.—2020. gadu, un saskaņošana ar DFS grafiku, bez modernizācijas aspektiem (pašreizējās programmas 2. mērķis);
- atsevišķa programma, kurā galvenā uzmanība pievērsta Eiropas statistikas infrastruktūras modernizācijai un attīstībai un kuras saturs atspoguļotu 2. mērķi atbilstīgi 2.b risinājumam. Nav iespējams šai otrai programmai noteikt atšķirīgu termiņu (piemēram, pēc 2020. gada), jo grafiku nosaka pašreizējā DFS (kuras darbības termiņš beidzas 2020. gadā).

Vēlamais politiskais risinājums

Ietekmes novērtējumā tika aplūkota risinājumu ietekme uz galvenajām ieinteresēto personu grupām, pamatojoties uz dažādiem kritērijiem. Ietekme uz lietotājiem tika izvērtēta, pamatojoties uz savlaicīgumu, atbilstību un saskaņotību, savukārt ietekme uz statistikas sagatavotājiem tika analizēta, pamatojoties uz izmaksu samazinājumiem un infrastruktūras kopīga lietojuma līmeni. Novērtējot ietekmi uz respondentiem, galvenais kritērijs bija sloga samazināšana. Saistībā ar katru risinājumu tika analizēta arī ietekme uz ES budžetu.

Pamatojoties uz vairāku kritēriju analīzi, par labāko politikas risinājumu tika izraudzīts 2.c risinājums. Šim risinājumam būtu vislabvēlīgākā ietekme uz savlaicīgumu – tas paredz jaunas darbības, kas vērstas uz savlaicīguma uzlabošanu statistikai par nevienlīdzību, nabadzību un materiālo nenodrošinātību, un enerģētikas un vides datiem. Paredzams, ka, izmantojot šo risinājumu, būtiski uzlabosies statistikas atbilstība politikas veidotāju vajadzībām, veicot ieguldījumus jaunās jomās, prioritāšu pārskatīšanu, darbības, lai veicinātu spēju sniegt vairāk un labākus pakalpojumus un produktus (piemēram, statistiku pēc pieprasījuma), un izplatīšanas uzlabošanu.

Attiecībā uz statistikas sagatavotājiem 2.c risinājums palīdzēs nodrošināt atbilstību jaunajām prasībām saskaņā ar 1. un 2. mērķi, palielinot ESF budžetu, kā to pieprasa galvenās ieinteresētās personas. Ievērojamu daļu papildu budžeta izmaksās dalībvalstis dotāciju veidā, kas ļaus tām turpināt modernizēt savas statistikas sagatavošanas sistēmas un apgūt jaunus datu avotus.

Sagaidāms, ka 2.c risinājums palīdzēs vēl vairāk samazināt vispārējo atbildes sniegšanas slogu uzņēmumiem un iedzīvotājiem, lai gan lielākā daļa ietekmes izpaudīsies tikai vidējā termiņā, jo jaunu datu avotu izmantošana tiks īstenota pakāpeniski un atkarībā no vietējiem apstākļiem dalībvalstīs.

Vēlamā politikas risinājuma īstenošana nozīmētu ESP 2018.—2020. gadam piešķirtā darbības budžeta palielināšanu. Ietekmes novērtējumā tika secināts, ka tikai papildu ieguldījumi nodrošinātu jaunu statistikas rezultātu izstrādi un savlaicīgākus datus, kā to pieprasījuši lietotāji, vienlaikus nesamazinot citas ļoti nozīmīgas statistikas sniegšanu. Turklāt būs nepieciešami papildu ieguldījumi statistikas infrastruktūrā (gan dalībvalstīs, gan *Eurostat*), lai veicinātu jaunu datu avotu izmantošanu tādas statistikas informācijas sagatavošanai, kas pielāgota lietotāju vajadzībām, tādējādi samazinot administratīvās izmaksas un atbildes slogu.

Cita ietekme

Priekšlikuma ekonomiskā, sociālā un vides ietekme būs netieša. Attiecībā uz ekonomiku iniciatīva nodrošinās efektīvāku statistikas datu bāzi (piemēram, par globalizāciju, pakalpojumu nozari, inovācijām) politikai, kas palīdzētu veicināt un konsolidēt ekonomikas izaugsmi. Turklāt ar priekšlikumu tiks uzlabota spēja novērtēt ekonomikas politikas lēmumu sociālo ietekmi. Īpaša uzmanība tiks veltīta ietekmei uz nodarbinātības (bezdarba) līmeni,

nabadzības tendencēm un darba tirgu kopumā. Uzlabots sociālo rādītāju savlaicīgums apvienojumā ar esošajiem makroekonomikas rādītājiem ļaus veikt integrētāku un efektīvāku lēmumu analīzi. Kas attiecas uz vidi, priekšlikums sekmēs politikas pasākumus, kuri veicina ilgtspējīgu izaugsmi, nodrošinot labāku enerģētikas un vides statistiku.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Tā kā ESP ir horizontāla iniciatīva, tā nav daļa no Komisijas *REFIT* programmas. Tomēr Komisija ir uzsākusi trīs *REFIT* iniciatīvas konkrētās lauksaimniecības, uzņēmējdarbības un sociālās statistikas jomās. Tās ir izstrādātas tā, lai papildinātu modernizācijas pasākumus, kas paredzēti saskaņā ar esošo iniciatīvu, vienkāršojot un racionalizējot sadrumstaloto regulējumu attiecībā uz lauksaimniecības statistiku, sociālajiem apsekojumiem par personām un mājsaimniecībām un uzņēmējdarbības statistiku, un lai padarītu datu vākšanu efektīvāku, elastīgāku un mazāk apgrūtinošu respondentiem. Tomēr šīs iniciatīvas var īstenot tikai ilgtermiņā, un tās darbosies ilgāk nekā pagarinātā programma.

- **Pamattiesības**

Neattiecas

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Kopējā summa, kas programmas pagarināšanas (2018.—2020.) nolūkā būs jāsedz no ES budžeta, ir EUR 218,1 miljons (faktiskajās cenās).

Ietekme uz budžetu ir sīki izklāstīta tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Saskaņā ar pārskatīto 15. panta 3. punktu Komisija pēc apspriešanās ar ESS komiteju un Eiropas Statistikas padomdevēju komiteju līdz 2021. gada 31. decembrim iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei galīgo novērtējuma ziņojumu par programmas īstenošanu. Tas tiks veikts saskaņā ar Komisijas pamatnostādņēm.

Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta 2013.—2017. gada programmas vidusposma novērtējumā, *Eurostat* ir sācis saistīt gada darba programmas darbības ar 114 rādītājiem Eiropas Statistikas programmā. Tas sniegs divkārtu labumu, atvieglojot turpmāko novērtējumu veikšanu un radot iespēju katru gadu veikt automātisku uzraudzību, vai visi ESP rādītāji tiek sasniegti.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas

- **Ierosināto noteikumu sīks skaidrojums**

Ar šo priekšlikumu groza 2013.—2017. gada ESP, iekļaujot jaunus statistikas rezultātus, lai padarītu statistikas sagatavošanu atbilstīgu Komisijas 10 politiskajām prioritātēm, kā arī paredzot iniciatīvas, lai modernizētu statistikas sagatavošanas metodes un mazinātu slogu respondentiem un izmaksas VSI.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 99/2013 par Eiropas statistikas programmu 2013.—2017. gadam, pagarinot to līdz 2018.—2020. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 338. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Uz ticamiem un atbilstīgiem datiem balstīta Eiropas statistika ir ārkārtīgi būtiska, lai varētu novērtēt progresu un izvērtēt Savienības politikas un programmu lietderību, jo īpaši saistībā ar stratēģiju "Eiropa 2020" un Programmu nodarbinātībai, izaugsmei, taisnīgumam un demokrātiskām pārmaiņām.
- (2) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku³ Eiropas Statistikas programma ir pamats Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, un tā nosaka galvenās paredzēto darbību jomas un mērķus uz laiku, kas atbilst daudzgadu finanšu shēmas laikposmam.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 99/2013⁴ attiecas tikai uz laikposmu no 2013. līdz 2017. gadam, savukārt pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas darbības periods sniedzas līdz 2020. gadam. Tāpēc minētā regula būtu jāgroza, lai pagarinātu Eiropas statistikas programmu līdz 2020. gadam.
- (4) Lai uzlabotu regulējumu, Savienības politikas izstrāde un uzraudzība būtu arvien vairāk jābalsta uz uzticamiem datiem. Eiropas statistikai ir noteikta loma šajā ziņā un tā var sniegt lielu ieguldījumu, jo īpaši tajās politikas jomās, kur reaģētspēja ir būtiska, lai politika būtu sekmīga.

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 11. marta Regula (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 15. janvāra Regula (ES) Nr. 99/2013 par Eiropas statistikas programmu 2013.—2017. gadam (OV L 39, 9.2.2013., 12. lpp.).

- (5) Tāpēc labāka statistika ir ļoti būtiska, lai sasniegtu labākus rezultātus un sniegtu ieguldījumu labākas Eiropas izveidē, un būtu jāpieliek lielākas pūles, lai veicinātu ieguldījumus oficiālās statistikas jomā gan Eiropas, gan valstu līmenī. Tam būtu jāsniedz ievirzes prioritārajās politikas jomās un spēju veidošanai papildus pašreizējiem norādījumiem un notiekošajai prioritāšu pārskatīšanai. Konkrētāk, būtu jāveic darbības, lai steidzami novērstu to, ka trūkst statistikas datu, palielinātu savlaicīgumu un atbalstītu politiskās prioritātes un ekonomikas politikas koordināciju, izmantojot Eiropas pusgadu. Komisijai (*Eurostat*) vajadzētu sniegt arī jaunas iedzīvotāju skaita prognozes ciešā sadarbībā ar valstu statistikas iestādēm, lai atjauninātu analīzi par iedzīvotāju novecošanas ekonomiskajām sekām un ietekmi uz budžetu.
- (6) Būtu jāturpina pilnveidot eksperimentālos ekosistēmas kontus un klimata pārmaiņu statistiku, tostarp to, kas saistīta ar pielāgošanos klimata pārmaiņām un ekoloģiskās pēdas nospiedumiem, jo īpaši, lai palīdzētu īstenot 2015. gada Parīzes nolīgumu un 2030. gada ilgtspējīgas attīstības programmu. Eiropas Enerģētikas savienībai un ES klimata un enerģētikas politikas satvaram 2030. gadam, kura mērķis ir padarīt Savienības ekonomiku un enerģētikas sistēmu konkurētspējīgāku, drošāku un ilgtspējīgāku, būs vajadzīgi jauni statistikas dati par enerģijas patēriņu, energoefektivitāti, atjaunojamiem energoresursiem, atkarību no enerģijas un energoapgādes drošību.
- (7) Programmas pagarināšana sniedz iespēju veikt pielāgojumus un atspoguļot jaunās ievirzes, papildinot esošos mērķus un šābrīža prioritātes.
- (8) Atbilstīgam budžeta palielinājumam attiecībā uz statistiku ES līmenī vajadzētu atbalstīt šīs izmaiņas programmā un, izmantojot lielus projektus, sniegt ievērojamu pievienoto vērtību un rezultātus, radīt strukturālu sviras efektu un apjomradītus ietaupījumus visu dalībvalstu statistikas sistēmām.
- (9) Šī regula nosaka finansējuma kopapjomu Eiropas statistikas programmas pagarināšanai, lai tā aptvertu 2018. līdz 2020. gada laikposmu. Šī ir galvenā atsaucē summa ikgadējās budžeta procedūras laikā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīguma⁵ 17. punktā minētajā nozīmē.
- (10) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, Eiropas statistikas programmas pagarināšanu, lai tā aptvertu 2018. līdz 2020. gada laikposmu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā paredzēto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (11) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 projekts Eiropas Statistikas programmas pagarināšanai uz 2018. līdz 2020. gada laikposmu tika iesniegts iepriekšējai pārbaudei Eiropas Statistikas sistēmas komitejā, ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 234/2008/EK⁶ izveidotajā Eiropas Statistikas padomdevēju komitejā un ar Padomes

⁵ 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību (OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 11. marta Lēmums Nr. 234/2008/EK, ar ko izveido Eiropas Statistikas padomdevēju komiteju un atceļ Padomes Lēmumu 91/116/EEK (OV L 73, 15.3.2008., 13. lpp.).

Lēmumu 2006/856/EK⁷ izveidotajā Monetārās, finanšu un maksājumu bilances statistikas komitejā,

(12) Tādēļ Regula (ES) Nr. 99/2013 būtu attiecīgi jāgroza,
IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 99/2013 groza šādi:

(1) regulas 1. pantā pievieno šādu daļu:

"Programma ir pagarināta uz laikposmu no 2018. gada līdz 2020. gadam.";

(2) regulas 7. panta 1. punktā iekļauj šādu daļu:

"Programmas īstenošanai paredzētais Savienības finansējums 2018.—2020. gadam ir EUR 218,1 miljons, kas ietilpst 2014.—2020. gada plānošanas periodā.";

(3) regulas 13. pantu aizstāj ar šādu:

"Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Komisija veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tad, kad tiek īstenota saskaņā ar šo regulu finansēta darbība, ar preventīviem pasākumiem pret krāpšanu, korupciju un citām nelikumīgām darbībām tiek aizsargātas Savienības finanšu intereses, šajā nolūkā veicot konsekventas un efektīvas pārbaudes un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas, kā arī attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un preventīvus administratīvus un finansiālus sodus.

2. Komisijai un Revīzijas palātai vai to pārstāvjiem ir tiesības, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, veikt revīziju visiem dotāciju saņēmējiem, līgumslēdzējiem, apakšuzņēmējiem un trešām personām, kas programmas ietvaros ir tieši vai netieši saņēmuši Savienības līdzekļus.

3. Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt pārbaudes uz vietas un inspekcijas attiecībā uz ekonomikas dalībniekiem, uz kuriem tieši vai netieši attiecas šāds finansējums, saskaņā ar Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96⁹ noteiktajām procedūrām, lai noteiktu, vai notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses, saistībā ar dotācijas nolīgumu vai lēmumu par dotāciju, vai šīs regulas ietvaros tieši vai netieši finansētu līgumu.

4. Sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām, dotāciju nolīgumos, dotāciju lēmumos un līgumos, kas noslēgti, lai īstenotu šo regulu, nepārprotami nosaka Komisijas, Revīzijas palātas un *OLAF* pilnvaras veikt šādas revīzijas, inspekcijas un pārbaudes uz vietas.

5. Ja darbības īstenošanai pilnā apmērā vai daļēji tiek izmantoti ārpalpojumi vai tā tiek deleģēta tālāk, vai ja ir nepieciešams piešķirt tiesības noslēgt iepirkuma līgumu vai finansiālu atbalstu trešai personai, līgumā, dotācijas nolīgumā vai

⁷ Padomes Lēmums 2006/856/EK (2006. gada 13. novembris), ar ko izveido Monetārās, finanšu un maksājumu bilances statistikas komiteju (OV L 332, 30.11.2006., 21. lpp.).

⁸ OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.

⁹ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

lēmumā par dotāciju paredz līgumslēdzēja vai atbalsta saņēmēja pienākumu nodrošināt, ka jebkura iesaistītā trešā persona nepārprotami akceptē Komisijas, Revīzijas palātas un OLAF minētās pilnvaras.

6. Šā panta 4. un 5. punktu piemēro, neskarot 1., 2. un 3. punktu.";

(4) regulas 15. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"Pēc apspriešanās ar ESSK un Eiropas Statistikas padomdevēju komiteju Komisija līdz 2021. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei galīgo novērtējuma ziņojumu par programmas īstenošanu.";

(5) Pielikumu groza, kā noteikts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2018. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķis(-i)
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
 - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*
 - 3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*
 - 3.2.5. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 99/2013 par Eiropas statistikas programmu 2013.—2017. gadam, pagarinot to līdz 2018.—2020. gadam.

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹

29 Statistika (29 01 — Administratīvais atbalsts politikas jomai "Statistika"; 29 02 — Eiropas statistikas programma)

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**²

☒ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķis(-i)

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Priekšlikums atbilst Eiropas Savienības prioritātēm, jo saskaņā ar Eiropas statistikas programmu (ESP) izstrādātā, sagatavotā un izplatītā statistika palīdzēs īstenot ES politikas pasākumus, piemēram, stratēģiju "Eiropa 2020" gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei, un citus politikas virzienus, uz kuriem attiecas Komisijas 10 prioritārās jomas 2014.—2019. gadam (Programma nodarbinātībai, izaugsmei, taisnīgumam un demokrātiskām pārmaiņām).

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētie mērķi Nr. 1 un 4:

savlaicīgi nodrošināt statistikas informāciju, lai atbalstītu Savienības politikas jomu izstrādi, pārraudzību un novērtēšanu, pienācīgi atspoguļojot prioritātes un vienlaikus saglabājot līdzsvaru starp ekonomikas, sociālo un vides jomu, un izmaksu ziņā lietderīgā veidā apmierināt dažādo Eiropas statistikas lietotāju, tostarp citu lēmumu pieņēmēju, pētnieku, uzņēmumu un Eiropas iedzīvotāju kopumā, vajadzības, neradot lieku darba dublēšanos;

nodrošināt, ka šāda statistika tiek konsekventi sniegta visā programmas darbības laikā, ar noteikumu, ka tas netraucē Eiropas Statistikas sistēmas (ESS) prioritāšu noteikšanas mehānismu darbībai.

Attiecīgās ABM/ABB darbības

3403 — Statistiskās informācijas sagatavošana

Konkrētais mērķis Nr. 2:

¹ ABM: budžeta līdzekļu vadība pa darbības jomām; ABB: budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

² Kā paredzēts Finanšu regulas 54. panta 2. punkta attiecīgi a) vai b) apakšpunktā.

ievieš jaunas Eiropas statistikas sagatavošanas metodes, ar ko uzlabo efektivitāti un kvalitāti.

Attiecīgās ABM/ABB darbības

3403 — Statistiskās informācijas sagatavošana

3480 — Administratīvais atbalsts *Eurostat*

3481 — *Eurostat* politikas stratēģija un koordinēšana

Konkrētais mērķis Nr. 3:

nostiprināt partnerību Eiropas Statistikas sistēmas ietvaros un ārpus tās, lai vēl vairāk uzlabotu produktivitāti un ESS pasaules mērogā vadošo lomu attiecībā uz oficiālo statistiku.

Attiecīgās ABM/ABB darbības

3481 — *Eurostat* politikas stratēģija un koordinēšana

Sīkāk izstrādāti mērķi ir izklāstīti Komisijas statistikas gada darba programmās.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Šīs iniciatīvas mērķis ir izveidot tiesisko regulējumu ESP uz daudzgadu finanšu shēmas (DFS) darbības laiku un sniegt ESS tai nepieciešamo finansiālo atbalstu, lai tā spētu:

- sniegt lietotājiem augstas kvalitātes statistikas informāciju un steidzami novērst to, ka trūkst statistikas datu, koncentrējoties uz vairākām prioritārajām jomām, kas atspoguļo Komisijas 10 politiskās prioritātes;
- sniegt oficiālās statistikas sagatavotājiem iespēju veidot pastāvīgas spējas, kas nepieciešamas, lai varētu ātrāk reaģēt uz jaunām vajadzībām un pielāgot statistikas infrastruktūru jaunu datu avotu izmantošanai;
- vēl vairāk samazināt slogu respondentiem (uzņēmumiem un privātpersonām), uzlabojot ESS efektivitāti un produktivitāti, un
- nostiprināt partnerību ESS un ārpus tās, lai nodrošinātu ESS vadošo vietu oficiālajā statistikā pasaulē.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus.

Turpmāk norādītie galvenie rezultatīvie rādītāji ir izklāstīti programmas pārskatā un pārvaldības plānos un ziņoti gada darbības pārskatos par pašreizējo (2013.—2017. gada) ESP; lielākā daļa tiks izmantota arī, lai uzraudzītu, kā tiek īstenota programmas pagarināšana uz 2018. līdz 2020. gada laikposmu.

Lietotāju uztveres rādītāji (avots: ikgadējais lietotāju apmierinātības apsekojums, ko veic Eurostat):

1. to lietotāju īpatsvars, kuri Eurostat sniegto datu un pakalpojumu vispārējo kvalitāti novērtē kā "ļoti labu" vai "labu";
2. to lietotāju īpatsvars, kuri Eiropas statistikas vispārējo kvalitāti novērtē kā "ļoti labu" vai "labu";
3. to lietotāju īpatsvars, kuri Eiropas statistikas savlaicīgumu novērtē kā "ļoti labu" vai "labu" savām vajadzībām;
4. to lietotāju īpatsvars, kuri Eiropas statistikas salīdzināmību starp reģioniem un valstīm novērtē kā "ļoti labu" vai "labu".

Faktiskie rādītāji:

5. datu izgūšanu skaits (miljonos), ko ārējie lietotāji veikuši no Eurostat publiskajām datubāzēm, izmantojot Eurostat tīmekļa vietni (avots: pārraudzības ziņojumi par Eurostat izplatīšanu elektroniskā veidā);
6. statistikas izlases punktualitāte — vidējais statistikas iepriekšējās sagatavošanas (pozitīva) vai kavēšanās (negatīva) dienu skaits, salīdzinot ar juridiski saistošo mērķi. Izlasi veido no galvenajiem Eiropas ekonomiskajiem rādītājiem (PEEI) (avots: Eurostat gada ziņojums par stāvokli saistībā ar informācijas prasībām ekonomiskajā un monetārajā savienībā (EMS), kas iesniegts Ekonomikas un finanšu komitejai), kā arī ES ārējā tirdzniecībā (avots: Eurostat).
7. statistikas izlases laikrindu garums (Euro rādītāji — aktīvā rinda — avots: Eurostat datubāze).

Rādītāji, kuru pamatā ir pašvērtējums (viens katram mērķim):

8. Katra konkrētā mērķa sasniegšanas pakāpe, ko aprēķina kā saistītu darbību īstenošanas/rezultātu sasniegšanas procentuālo daļu (avots: uzraudzība divas reizes gadā).

Lai uzraudzītu, kā tiek īstenota programmas pagarināšana, aptverot 2018. līdz 2020. gada laikposmu, tiks veikti šādi uzlabojumi.

Viens no "lietotāju uztveres" rādītājiem (Nr. 1–4), — kuru pamatā ir unikāls avots un kuri nav viennozīmīgi saistīti ar *Eurostat* programmas vai budžetu, — tiks svītrots (Nr. 2).

Pašreizējais rādītājs Nr. 7 par statistikas izlases laikrindu garumu tiks aizstāts ar uzticamāku rādītāju, kas attieksies uz visām statistikas jomām un kurā ņemta vērā "aizstājējrinde" izveide laikrindām, kuras ir pārtrauktas (piemēram, sakarā ar izmaiņām metodoloģijā). Šī jaunā rādītāja versija būs cieši saistīta ar programmas mērķiem un to tieši vai lielā mērā ietekmēs ES budžets.

Papildu rādītājs mērīs dažādu "statistiku" (t. i., rādītājus, pakārtotos rādītājus, dalījumus, vienības utt.), kas darīta pieejama lietotājiem (kā kopums un tikai attiecībā uz statistikas jomām, kuras visvairāk skar ESP pagarināšana, piemēram, sociālo un vides statistiku). Šo rādītāju varētu papildināt datu punktu/vērtību/ciparu skaits. Galvenā atšķirība starp abiem rādītājiem ir tā, ka otrais palielinās arī katru reizi, kad kļūst pieejami jaunāki dati, savukārt pirmais palielinās tikai tad, ja tiek sagatavota jauna veida statistika. Šie rādītāji būs cieši saistīti ar programmas mērķiem un tos tieši vai lielā mērā ietekmēs ES budžets.

Tiks analizēta arī iespēja noteikt uzlabotu savlaicīguma rādītāju un izstrādāt IT rutīnprogrammu tā aprēķināšanai, pamatojoties uz *Eurostat* publiskajās datubāzēs pieejamajiem datiem. Ja šādu savlaicīguma rādītāju var ieviest, tas aizstās pašreizējo rādītāju Nr. 3.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku 13. pantu Eiropas Statistikas programmai ir jāsniedz pamats Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, un tā nosaka galvenās paredzēto darbību jomas un mērķus uz laiku, kas atbilst daudzgadu finanšu shēmas laikposmam. Eiropas statistikas programmās ir noteiktas prioritātes attiecībā uz informācijas vajadzībām, lai veiktu Eiropas Savienības darbības, un paredzēts budžets to īstenošanai. Tā kā 2017. gadā beidzas pašreizējās ESP darbības termiņš, tas būtu jāpagarina, lai aptvertu laikposmu no 2018. līdz 2020. gadam.

Salīdzinājumā ar citiem informācijas avotiem pēc oficiālās statistikas pastāv liels pieprasījums, jo to sagatavo un izplata atbilstīgi konkrētiem principiem un kvalitātes kritērijiem un tāpēc tā sniedz lietotājiem pievienoto vērtību. Ir jānovērš tas, ka trūkst statistikas datu par vairākām jomām, lai ar statistikas palīdzību būtu iespējams labāk atbalstīt ES politiku. Ir steidzami jāuzlabo dažu statistikas datu savlaicīgums, lai tie nodrošinātu informāciju, kas nepieciešama Eiropas pusgada īstenošanai. No Komisijas 10 politiskajām prioritātēm un sabiedrības pieaugošās kompleksitātes izrietošā vajadzība pēc statistikas raisa šaubas par pašreizējās Eiropas statistikas atbilstību.

Lai gan valstu statistikas sistēmās ir veikti būtiski pasākumi, lai ar 2013.—2017. gada ESP atbalstu modernizētu to statistikas sagatavošanas metodes, pašreizējā statistikas sagatavošanas infrastruktūra joprojām nav pietiekami elastīga, lai sniegtu jaunu statistiku tad, kad tā ir vajadzīga, vienlaikus ierobežojot ar to saistītās izmaksas un administratīvo slogu. Ja vien pašreizējais ieguldījumu līmenis nepalielināsies, ESS nespēs apmierināt pieaugošo pieprasījumu pēc statistikas vai vajadzību pēc statistikas ātrākas pieejamības.

Priekšlikuma vistiešāk skartās puses būtu statistikas lietotāji (piem., politikas veidotāji, uzņēmumi, plašsaziņas līdzekļi, pētnieki un sabiedrība kopumā atsevišķu valstu līmenī), statistikas sagatavotāji (valstu statistikas iestādes un citas valstu iestādes) un respondenti (mājsaimniecības un uzņēmumi).

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Dalībvalstis vāc statistisko informāciju valstu līmenī, bet, lai datus varētu salīdzināt ES līmenī, tas būtu jādara saskaņā ar vieniem un tiem pašiem principiem. Tikai izmantojot koordinētu pieeju Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, kā paredzēts ESP, var nodrošināt ES darbības jomām būtiskās statistikas pienācīgu konsekvenci un salīdzināmību. Rīcība ES līmenī, kā ierosināts, veicinātu arī resursu efektīvu izmantojumu (pateicoties apjomradītiem ietaupījumiem) un atbalstu valsts iestādēm to metodoloģijas saskaņošanas spēju attīstīšanā.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Kopienas statistikas programmas no 2008. līdz 2012. gadam novērtējums, ESP (2013.—2017.) vidusposma novērtējums un galīgais novērtējums par Eiropas uzņēmējdarbības un tirdzniecības statistikas modernizācijas programmu (*MEETS*) ir tikuši rūpīgi izanalizēti.

2013.—2017. gada programmas vidusposma novērtējumā secināts, ka programma kopumā tiek labi īstenota un ka notiek sekmīga virzība uz to, lai sasniegtu 17 no 23 detalizētajiem mērķiem. ESP sniedz labu ES pievienoto vērtību, darbojas efektīvi, atbilst lietotāju vajadzībām un ir saskaņā ar pārējām statistikas programmām. Piemēram, pārejot uz jaunām statistikas sagatavošanas metodēm, tiek atbalstītas visā ESS izmantotas pieejas. Novērtējumā ir izvirzīti trīs ieteikumi programmas īstenošanas vadībai un turpmākai optimizēšanai:

- īpašu uzmanību pievērst mērķiem, saistībā ar kuriem ir konstatētas problēmas;
- nodrošināt pietiekamus resursus, lai saglabātu nepieciešamo ieguldījumu līmeni Eiropas statistikas sagatavošanas modernizācijai, un
- apzināt un īstenot ES līmeņa projektus, kuri spēj sniegt maksimālu ES pievienoto vērtību.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Ar Komisijas lēmumu 2012/504/ES³ tiek noteikta *Eurostat* loma un pienākumi Komisijas iekšējā organizācijā attiecībā uz statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu. Attiecībā uz statistikas jomas darbību plānošanu un programmu izstrādi minētā lēmuma 5. pantā ir paredzēts, ka darbības, kas saistītas ar Eiropas statistiku, ir jānosaka saskaņā ar ESP un gada darba programmu, kā minēts attiecīgi Regulas (EK) Nr. 223/2009 13. un 17. pantā.

³ Komisijas 2012. gada 17. septembra Lēmums 2012/504/ES par *Eurostat* (OV L 251, 18.9.2012., 49. lpp.).

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

☒ Ierobežota ilguma priekšlikums/iniciatīva

- ☒ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim
- ☒ Finansiālā ietekme no 2018. līdz 2020. gadam (saistību apropriācijas) un no 2018. līdz 2024. gadam (maksājumu apropriācijas)

☐ Beztermiņa priekšlikums/iniciatīva

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG.,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

☒ Komisijas īstenota tieša pārvaldība

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☐ ko veic izpildaģentūras

☐ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☐ Netieša pārvaldība, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

- ☐ trešām valstīm vai to noteiktām struktūrām;
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☐ Finanšu regulas 208. un 209. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, ja tie sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ struktūrām, kuru darbību reglamentē dalībvalsts privāttiesības, kurām ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuras sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības KĀDP saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".*

Piezīmes

--

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Ierosinātās regulas 1. panta 3. punktā paredzēts, ka Komisija pēc apspriešanās ar ESS komiteju un Eiropas Statistikas padomdevēju komiteju līdz 2021. gada 31. decembrim iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei galīgo novērtējuma ziņojumu par programmas īstenošanu. Novērtējums tiks veikts saskaņā ar Komisijas pamatnostādnēm.

Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta 2013.—2017. gada programmas vidusposma novērtējumā, Komisija (*Eurostat*) ir sākusi saistīt gada darba programmas darbības ar 114 rādītājiem, kas noteikti Eiropas Statistikas programmā. Tas sniegs divkārtu labumu, atvieglojot turpmāko novērtējumu veikšanu un radot iespēju katru gadu veikt automātisku uzraudzību, vai visi ESP rādītāji tiek sasniegti. Pamatojoties uz līdzšinējo pieredzi gūtās atziņas, ko ņēma vērā priekšlikuma izstrādē, ir izklāstītas 1.5.3. punktā. Pārskats par apspriešanos ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtējums ir izklāstīti paskaidrojuma raksta 3. iedaļā.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Apzinātie riski*

Ierosinātās programmas pārvaldības metode ir centralizēta tieša pārvaldība, ko veic Komisija. No finansiālā viedokļa programmu īsteno, piešķirot līguma slēgšanas tiesības galvenokārt statistikas un IT pakalpojumu jomās un dotācijas (lielākoties valstu statistikas iestādēm).

Regulā (EK) Nr. 223/2009 ļauts tieši piešķirt dotācijas šīm iestādēm. Attiecībā uz dotācijām — viens no galvenajiem apzinātajiem riskiem bija saistīts ar personāla izmaksu aprēķināšanu; riska līmenis attiecībā uz personāla izmaksu atlīdzināšanu ir samazināts, ieviešot vienības izmaksu shēmu (Komisijas Lēmums C(2014) 6332).

Gada *ex post* kvalitātes pārskatos netika konstatēti būtiski jautājumi saistībā ar iepirkumu. Tika izskatīti Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta un Revīzijas palātas 2011./2012. gadā paustie apsvērumi. Kopš tā laika neviena iepirkumu revīzija nav notikusi. *Eurostat* vadība nav konstatējusi ievērojamus riskus šajā jomā.

2.2.2. *Informācija par izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Eurostat 2012.—2017. gada kontroles stratēģija tiks pārskatīta un paplašināta tā, lai aptvertu ESP pagarinājumu uz 2018.—2020. gada laikposmu. Stratēģijas pamatā būs riska analīze un novērtējums, kas jāveic, pirms programma ir pagarināta.

Galvenie iekšējās kontroles sistēmas elementi ir un arī turpmāk būs *ex ante* pārbaude par katra finanšu darījuma operatīvajiem un finanšu aspektiem (likumība, pareizība un pareiza finanšu pārvaldība) saskaņā ar Finanšu regulas 66. panta 5. punktu. *Ex ante* pārbaudes attiecas uz visu izdevumu ciklu no dotāciju un iepirkumu plānošanas un programmu izstrādes līdz pat maksājumiem. Šajā nolūkā pārbaudes par katru darījumu tiks veiktas, izmantojot īpašu kontrollapu, ko izmantos katrs finanšu plūsmu dalībnieks. Attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz ikgadējo pārbaudžu rezultātiem, var paredzēt papildu riska analīzi un novērtējumus. Vajadzības gadījumā var veikt arī pastiprinātas *ex ante* pārbaudes un *ex post* pārbaudes.

Arī pienācīga uzraudzība, ziņojumu sniegšana, orientējoties uz finanšu aspektiem un rezultātiem, revīzija un novērtēšana atvieglinās programmas budžeta īstenošanu, nodrošinot atbilstību pareizas finanšu pārvaldības principiem un likumības un pareizības prasībām.

2.2.3. *Paredzamās pārbaužu izmaksas un ieguvumi un gaidāmā kļūdas riska līmeņa novērtējums*

Saskaņā ar iekšējās kontroles un riska pārvaldības mērķiem *Eurostat* 2016.—2020. gada stratēģiskajā plānā programmas kontroles stratēģijai vajadzētu saglabāt neatbilstības risku zem 2 % (būtiskuma kritērijs). Iekšējās kontroles sistēma (un tās izmaksas) uzskata par atbilstīgām šā mērķa sasniegšanai. Lai izvairītos no dubulta darba un īstenotu kontroles, ievērojot izmaksu lietderības principu, tiek nodrošināts, ka iepriekš minētās darbības viena otru papildina. *Eurostat* uzskata, ka visu pārbaužu izmaksas veidos aptuveni 4,5 % no programmas budžeta. Kontroles ieguvumi (izņemot atbilstību reglamentējošiem noteikumiem) ir cita starpā lielāka lietderība, atturoša ietekme, efektivitātes palielināšanās un sistēmas uzlabojumi.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus.

Eurostat 2013. gada 30. oktobrī pieņēma savu 2014.—2017. gada krāpšanas apkarošanas stratēģiju atbilstoši 2011. gada 24. jūnijā pieņemtajai Komisijas krāpšanas apkarošanas stratēģijai (CAFS). *Eurostat* stratēģijā noteikti trīs darbības mērķi:

- i. stiprināt esošos krāpšanas apkarošanas komponentus;
- ii. labāk integrēt *Eurostat* riska novērtēšanā/pārvaldībā un revīzijās, plānošanā, ziņošanā un uzraudzībā krāpšanas apkarošanas komponentus, un
- iii. pastiprināt *Eurostat* krāpšanas apkarošanas spēju un izpratni par to kā daļu no Komisijas krāpšanas apkarošanas kultūras.

Stratēģiju papildina krāpšanas apkarošanas rīcības plāns. Tās piemērošanas laikā stratēģijas īstenošanu uzraudzīs divas reizes gadā, sniedzot ziņojumus vadībai.

Eurostat novērtēs stratēģijas ietekmi 2017. gadā un attiecīgi to atjauninās. Nozīmīgu pavērsienu stratēģijas novērtēšanas jomā 2016. gadā iezīmēs *Eurostat*, pārskatot savu krāpšanas apkarošanas rīcības plānu.

Stratēģijas un rīcības plāna pārskatīšana tiks veikta, pamatojoties uz atjauninātu *OLAF* metodoloģiju un 2016. gada februārī izdotajiem norādījumiem.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa DFS izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

DFS izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	1.a izdevumu kategorija Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai	Dif./nedif. ¹	no EBTA valstīm ²	no kandidātvalstīm ³	No valstīm ārpus ES	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
	29.02.01 ESP pagarināšana, aptverot 2018.—2020. gadu, — kvalitatīvas statistiskās informācijas nodrošināšana, jaunu Eiropas statistikas sagatavošanas metožu ieviešana un partnerības nostiprināšana Eiropas Statistikas sistēmā	Dif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ
	29.01.04.01 Atbalsta izdevumi ESP	Nedif.	JĀ	NĒ	NĒ	NĒ

¹ Dif. = diferencētās apropriācijas, nedif. = nediferencētās apropriācijas.

² EBTA: Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

³ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

DFS izdevumu kategorija	Numurs	1.a izdevumu kategorija Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai
-------------------------	--------	--

ESTAT ĢD			2018. gads ¹	2019. gads	2020. gads	2021. gads un vēlāk	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			KOPĀ
• Darbības apropriācijas										
29.0201	Saistības	(1)	59,475	73,245	75,486					208,206
	Maksājumi	(2)	5,829	28,141	51,027	123,209				208,206
	Saistības	(1a)								
	Maksājumi	(2a)								
• Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ²										
29.010401		(3)	3,230	3,313	3,397					9,940
KOPĀ apropriācijas ESTAT ĢD	Saistības	=1+1a +3	62,705	76,558	78,883					218,146
	Maksājumi	=2+2a +3	9,059	31,454	54,424	123,209				218,146

• KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	59,475	73,245	75,486					208,206
-------------------------------	-----------	-----	--------	--------	--------	--	--	--	--	---------

¹ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

² Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

	Maksājumi	(5)	5,829	28,141	51,027	123,209				208,206
• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	3,230	3,313	3,397					9,940
KOPĀ apropriācijas DFS 1. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	=4+ 6	62,705	76,558	78,883					218,146
	Maksājumi	=5+ 6	9,059	31,454	54,424	123,209				218,146

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairākas izdevumu kategorijas — NEATTIECAS

• KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)								
	Maksājumi	(5)								
• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)								
KOPĀ — apropriācijas DFS 1. līdz 4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ (atsauces summa)	Saistības	=4+ 6								
	Maksājumi	=5+ 6								

DFS izdevumu kategorija	5	"Administratīvie izdevumi"						
--------------------------------	----------	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2018. gads	2019. gads	2020. gads		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			KOPĀ
<i>ESTAT ĢD</i>									
• Cilvēkresursi		88,904	87,148	85,392					261,444
• Citi administratīvie izdevumi		3,290	3,290	3,290					9,870
KOPĀ — ESTAT ĢD	Apropriācijas	92,194	90,438	88,682					271,314

KOPĀ apropriācijas DFS 5. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa maksājumu summa) =	92,194	90,438	88,682					271,314
--	---------------------------------------	--------	--------	--------	--	--	--	--	----------------

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2018. gads³	2019. gads	2020. gads	2021. gads un vēlāk	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			KOPĀ
KOPĀ — apropriācijas DFS 1. līdz 5. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	154,899	166,996	167,565					489,460
	Maksājumi	101,253	121,892	143,106	123,209				489,460

³ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriācijas izmantot šādā veidā:

Norādīt mērķus un rezultātus			2018. gads		2019. gads		2020. gads			Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)								KOPĀ	
	REZULTĀTI																		
	↓	Rezultāta veids ¹	Vid. izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Kopējais rezultātu skaits	Kopējās izmaksas
KONKRĒTIE MĒRĶI Nr. 1 un 4 ²																			
savlaicīgi nodrošināt statistikas informāciju, lai atbalstītu Savienības politikas jomu izstrādi, pārraudzību un novērtēšanu, pienācīgi atspoguļojot prioritātes un vienlaikus saglabājot līdzsvaru starp ekonomikas, sociālo un vides jomu, un izmaksu ziņā lietderīgā veidā apmierināt dažādāko Eiropas statistikas lietotāju, tostarp citu lēmumu pieņēmēju, pētnieku, uzņēmumu un Eiropas iedzīvotāju kopumā, vajadzības, neradot lieku darba dublēšanos;																			
nodrošināt, ka statistika tiek sniegta konsekventi visā programmas darbības laikā, ar nosacījumu, ka tas netraucē ESS prioritāšu noteikšanas mehānismu darbībai.																			
- Rezultāts	Statistikas pasākumi	0,170	215	35,441	264	45,194	267	46,617									746	127,252	
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1		0,170	215	35,441	264	45,194	267	46,617									746	127,252	
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2																			
ieviest jaunas Eiropas statistikas sagatavošanas metodes, ar ko uzlabo efektivitāti un kvalitāti.																			
- Rezultāts	Statistikas pasākumi	0,387	60	22,504	68	26,482	69	27,260									197	76,246	
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2		0,387	60	22,504	68	26,482	69	27,260									197	76,246	
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 3																			

¹ Rezultāti ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

² Kā aprakstīts 1.4.2. punktā. "Konkrētie mērķi".

nostiprināt partnerību ESS un ārpus tās, lai vēl vairāk uzlabotu produktivitāti un ESS vadošo nozīmi oficiālajā statistikā pasaulē																		
- Rezultāts	Statistikas pasākumi	0,056	28	1,530	28	1,569	28	1,609									84	4,708
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 3		0,056	28	1,530	28	1,569	28	1,609									84	4,708
KOPĀ		0,204	303	59,475	360	73,245	364	75,486									1027	208,206

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	2018. gads ¹	2019. gads	2020. gads		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			KOPĀ
--	----------------------------	---------------	---------------	--	--	--	--	------

DFS 5. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	88,904	87,148	85,392					261,444
Pārējie administratīvie izdevumi	3,290	3,290	3,290					9,870
Starpsumma — DFS 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	92,194	90,438	88,682					271,314

Ārpus DFS 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS ²								
Cilvēkresursi	2,584	2,650	2,718					7,952
Citi administratīvi izdevumi	0,646	0,663	0,679					1,988
Starpsumma Ārpus DFS 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS	3,230	3,313	3,397					9,940

KOPĀ	95,424	93,751	92,079					281,254
-------------	---------------	---------------	---------------	--	--	--	--	----------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

¹ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

² Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās "BA" pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

- ☐ ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- ☒ ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)						
29 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	605	593	581			
XX 01 01 02 (Delegācijas)						
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)						
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)						
XX 01 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	104,6	102,6	100,6			
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT un JED delegācijās)						
XX 01 04 yy ¹	- galvenajā mītnē					
	- delegācijās					
XX 01 05 02 (AC, END, INT - netiešā pētniecība)						
10 01 05 02 (AC, END, INT - tiešā pētniecība)						
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) 29 01 04 01	39,0	39,0	39,0			
KOPĀ	748,6	734,6	720,6			

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Vajadzības pēc cilvēkresursiem tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	No vienas puses, veicamie uzdevumi galvenokārt ir metodoloģijas darbs, no otras puses — statistikas informācijas vākšana, apstiprināšana, apstrāde un izplatīšana par Eiropas statistikai piemērojamajā regulējumā noteiktajām jomām. Uzdevumi attiecas arī uz Eurostat ABB pasākumiem “Administratīvais atbalsts Eurostat” un “Eurostat politikas stratēģija un koordinēšana”.
Ārštata darbinieki	Atbalsts ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem iepriekš minēto uzdevumu veikšanā

¹ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām "BA" pozīcijām).

3.2.4. Saderība ar kārtējo DFS

- ☐ ☐ Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai.
- ☒ ☒ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā.

Aprakstīt, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas.

Budžeta 29 02 01. postenim laikposmam no 2018. līdz 2020. gadam ir ierosināts kopējais palielinājums EUR 25,2 miljonu apmērā salīdzinājumā ar pašreizējo finanšu plānojumu. Šis pieaugums tik un tā būs atbilstīgs 1.a izmaksu kategorijas maksimālajiem ierobežojumiem, kas paredzēti daudzgadu finanšu shēmā 2014.—2020. gadam.

- ☐ ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata DFS.

Aprakstīt, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz šādu līdzfinansējumu:

Apropiācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	2018. gads	2019. gads	2020. gads		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
No Šveices Konfederācijas saņemtais ieguldījums	3,899	4,210	4,224					12,333
KOPĀ – līdzfinansējuma apropiācijas	3,899	4,210	4,224					12,333

Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ dažādus ieņēmumus

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ¹						
			N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
..... pants									

Attiecībā uz dažādiem ieņēmumiem, kas ir "piešķirtie ieņēmumi", norādīt attiecīgo(-ās) izdevumu pozīciju(-as).

Norādīt ietekmes uz ieņēmumiem aprēķināšanai izmantoto metodi.

¹ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.